

I.

(Zakonodavni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2014/62/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 15. svibnja 2014.

o kaznenopravnoj zaštiti eura i drugih valuta od krivotvorenja, kojom se zamjenjuje Okvirnu odluku Vijeća 2000/383/PUP

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 83. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljedivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke (¹),

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (²),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom (³),

budući da:

- (1) Kao jedinstvena valuta koju dijele države članice euro područja, euro je postao važan čimbenik u gospodarstvu Europske unije i svakodnevnom životu njezinih građana. Međutim, od njegova uvođenja 2002. on je kao valuta bio stalna meta skupina organiziranog kriminala koje se bave krivotvorenjem novca pri čemu je krivotvorenjem eura prouzročena finansijska šteta od najmanje 500 milijuna eura. U interesu je Unije kao cjeline da se suprotstavlja svakoj aktivnosti krivotvorenja kojom se može ugroziti autentičnost eura te da progoni takve aktivnosti.
- (2) Krivotvoreni novac ima znatne negativne posljedice na društvo. Njime se nanosi šteta građanima i poduzećima kojima se krivotvoreni novac ne nadoknađuje, čak ni kad je primljen u dobroj vjeri. Mogao bi izazvati zabrinutost potrošača u pogledu nedovoljne zaštite gotovine i strah od primitka krivotvorenih novčanica i kovanica. Stoga je od ključne važnosti osigurati povjerenje građana, poduzeća i finansijskih institucija u autentičnost novčanica i kovanica u svim državama članicama kao i u trećim zemljama.
- (3) Bitno je osigurati da se djelotvornim i učinkovitim kaznenopravnim mjerama u svim državama članicama zaštiti euro i sve druge valute čiji je optjecaj u svim državama članicama na odgovarajući način zakonski odobren.
- (4) Uredbom Vijeća (EZ) br. 974/98 (⁴) obvezuju se države članice čija je valuta euro da osiguraju odgovarajuće sankcije protiv krivotvorenja i falsificiranja novčanica i kovanica eura.

(¹) SL C 179, 25.6.2013., str. 9.

(²) SL C 271, 19.9.2013., str. 42.

(³) Stajalište Europskog parlamenta od 16. travnja 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 6. svibnja 2014.

(⁴) Uredba Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. o uvođenju eura (SL L 139, 11.5.1998., str. 1.).

- (5) Uredbama Vijeća (EZ) br. 1338/2001⁽¹⁾ i (EZ) br. 1339/2001⁽²⁾ utvrđuju se mjere koje su potrebne za zaštitu eura od krivotvorenja, posebno mjere za povlačenje krivotvorenih novčanica i kovanica eura iz optjecaja.
- (6) Međunarodnom konvencijom o sprečavanju krivotvorenja novca potpisanim u Ženevi 20. travnja 1929. i njezinim Protokolom („Ženevska konvencija“)⁽³⁾ utvrđuju se pravila za djelotvorno sprečavanje, kazneni progon i kažnjavanje kaznenog djela krivotvorenja novca. Njome se posebice nastoji osigurati mogućnost određivanja strogih kaznenih i drugih sankcija za kaznena djela krivotvorenja novca. Sve ugovorne stranke Ženevske konvencije moraju primijeniti načelo nediskriminacije na valute koje nisu njihova domaća valuta.
- (7) Ovom se Direktivom nadopunjaju navedene odredbe i državama članicama olakšava primjena Ženevske konvencije. U tu je svrhu važno da države članice budu stranke Ženevske konvencije.
- (8) Ova se Direktiva nadovezuje na Okvirnu odluku Vijeća 2000/383/PUP⁽⁴⁾ i ažurira je. Ona nadopunjuje tu Okvirnu odluku dodatnim odredbama o mjeri sankcija, istražnim alatima te analizi, utvrđivanju i otkrivanju krivotvorenih novčanica i kovanica eura tijekom sudskega postupaka.
- (9) Ovom bi se Direktivom trebalo zaštитiti sve novčanice i kovance čiji je optjecaj zakonski odobren, bez obzira na to jesu li izrađene od papira, metala ili nekog drugog materijala.
- (10) Zaštita eura i drugih valuta iziskuje zajedničku definiciju kaznenih djela povezanih s krivotvorenjem novca te zajedničke, djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće sankcije kako za fizičke tako i za pravne osobe. Kako bi se osigurala usklađenost sa Ženevskom konvencijom, ovom Direktivom trebalo bi osigurati kažnjivost istih kaznenih djela kao i u Ženevskoj konvenciji. Stoga bi izrada krivotvorenih novčanica i kovanica te njihovo stavljanje u optjecaj trebali predstavljati kazneno djelo. Važne pripremne radnje za ta kaznena djela, na primjer proizvodnja uređaja za krivotvoreni novčanici i njihovih dijelova, trebalo bi kažnjavati zasebno. Zajednički cilj tih definicija kaznenih djela trebalo bi biti odvraćanje od bilo kakva rukovanja krivotvorenim novčanicama i kovanicama, uređajima i drugim sredstvima za krivotvoreni novčanici.
- (11) Zlouporaba zakonitih postrojenja ili materijala ovlaštenih tiskara ili kovnica novca za proizvodnju neovlaštenih novčanica i kovanica u svrhu prijevare također bi trebala predstavljati kazneno djelo. Takva zlouporaba uključuje situaciju kada nacionalna središnja banka ili kovnica novca ili druga ovlaštena djelatnost proizvede novčanice ili kovance koje premašuju kvotu koju je odobrila Europska središnja banka („ESB“). Ona također uključuje situaciju kada zaposlenik ovlašteni tiskare ili kovnica novca zlouporabi postrojenja za vlastite potrebe. Takve radnje trebale bi biti kažnjive kao kazneno djelo čak i ako odobrene količine nisu premašene jer proizvedene novčanice i kovance nakon puštanja u optjecaj ne bi bilo moguće razlikovati od odobrenog novca.
- (12) Novčanice i kovance koje ESB ili nacionalne središnje banke i kovnica novca još nisu službeno izdale također bi trebale biti zaštićene ovom Direktivom. Tako bi, na primjer, kovance eura s novim nacionalnim stranama ili nove serije novčanica eura trebalo zaštiti prije nego što budu službeno puštene u optjecaj.
- (13) Poticanje, sudioništvo i pokušaj počinjenja glavnih kaznenih djela krivotvorenja, uključujući zlouporabu zakonitih postrojenja ili materijala i uključujući krivotvoreni novčanici i kovanici koje još nisu izdane, ali su namijenjene puštanju u optjecaj, trebalo bi također prema potrebi sankcionirati. Ovom se Direktivom ne zahtijeva od država članica da kažnjivim učine pokušaj počinjenja kaznenog djela povezanoga s uređajem za krivotvoreni novčanici ili njegovim dijelom.
- (14) Namjera bi trebala biti dijelom svih sastavnih elemenata kaznenih djela utvrđenih ovom Direktivom.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1338/2001 od 28. lipnja 2001. o utvrđivanju mjera potrebnih za zaštitu eura od krivotvorenja (SL L 181, 4.7.2001., str. 6.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1339/2001 od 28. lipnja 2001. o proširenju učinaka Uredbe (EZ) br. 1338/2001 o utvrđivanju mjera potrebnih za zaštitu eura od krivotvorenja na one države članice koje nisu usvojile euro kao svoju jedinstvenu valutu (SL L 181, 4.7.2001., str. 11.).

⁽³⁾ Br. 2623, str. 372. Liga naroda – zbirka ugovora 1931.

⁽⁴⁾ Okvirna odluka Vijeća 2000/383/PUP od 29. svibnja 2000. o povećanju zaštite kaznenim i drugim sankcijama protiv krivotvorenja povezanoga s uvođenjem eura (SL L 140, 14.6.2000., str. 1.).

- (15) Krivotvorene novce se u državama članicama oduvijek kažnjava teškim kaznenim sankcijama. Razlog tome leži u ozbilnoj prirodi i utjecaju tih kaznenih djela na građane i poduzeća te u potrebi da se osigura povjerenje građana i poduzeća u autentičnost eura i drugih valuta. To je posebice točno za euro, koji je jedinstvena valuta više od 330 milijuna ljudi u euro području i predstavlja drugu po važnosti međunarodnu valutu.
- (16) Države članice trebale bi u svojem nacionalnom pravu predvidjeti kaznene sankcije u skladu s odredbama prava Unije o borbi protiv krivotvorene novce. Te bi sankcije trebale biti djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće te bi trebale uključivati kazne zatvora. Najniži prag maksimalnog trajanja kazne zatvora predviđene ovom Direktivom za njome utvrđena kaznena djela trebalo bi se primjenjivati barem na najozbiljnije oblike tih kaznenih djela.
- (17) Mjere tih sankcija trebale bi biti djelotvorne i odvraćajuće, no ne bi trebale prelaziti ono što je razmjerno za takva kaznena djela. Iako bi namjerno daljnje širenje krivotvorene novce koji je primljen u dobroj vjeri moglo, u nacionalnom pravu država članica, biti sankcionirano drukčjom vrstom kaznih sankcija, među ostalim i novčanim kaznama, tim bi se nacionalnim pravima trebala predvidjeti kazna zatvora kao najteže sankcija. Ako je za fizičke osobe zapriječena kazna zatvora to će u cijeloj Uniji imati snažan odvraćajući učinak na potencijalne kriminalce.
- (18) Budući da se ovom Direktivom uspostavljaju minimalna pravila, države članice mogu donijeti ili zadržati stroža pravila za kaznena djela krivotvorene novce.
- (19) Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje opća pravila i načela nacionalnog kaznenog prava o izricanju i izvršavanju kazni u skladu s konkretnim okolnostima svakog pojedinačnog slučaja.
- (20) Budući da povjerenje u autentičnost novčanica i kovanica može također biti narušeno ili ugroženo radnjama pravnih osoba, pravne osobe trebale bi biti odgovorne za kaznena djela počinjena u njihovo ime.
- (21) Kako bi se zajamčio uspjeh istraga i kaznenog progona kaznenih djela krivotvorene novce, oni koji su odgovorni za istraživanje i kazneni progon takvih kaznenih djela trebali bi imati mogućnost korištenja djelotvornih istražnih alata poput onih koji se koriste u borbi protiv organiziranog kriminala ili drugih ozbiljnih kaznenih djela. Takvi bi alati, prema potrebi, mogli uključivati primjerice prisluškivanje komunikacija, prikriveni nadzor uključujući elektronički nadzor, nadzor bankovnih računa i druge finansijske istrage. Uzimajući u obzir, između ostalog, načelo proporcionalnosti, korištenje takvih alatima u skladu s nacionalnim pravom trebalo bi prilagoditi prirodi i težini kaznenih djela koja se istražuju. Trebalo bi poštovati pravo na zaštitu osobnih podataka.
- (22) Države članice trebale bi uspostaviti svoju jurisdikciju na način koji je sukladan Ženevskoj konvenciji i odredbama o jurisdikciji iz drugog kaznenog prava Unije, to jest jurisdikciju za kaznena djela počinjena na njihovu državnom području i kaznena djela koja su počinili njihovi državljanji, pri čemu valja ukazati na činjenicu da je progon kaznenih djela u pravilu najbolje provoditi u okviru kaznenopravnog sustava zemlje u kojoj su počinjena.
- (23) Budući da euro ima istaknutu ulogu u gospodarstvu i društvu Unije te je kao valuta od svjetskog značenja izložen posebnoj ugrozi, o čemu svjedoči postojanje velikog broja tiskara smještenih u trećim zemljama, to iziskuje dodatnu mjeru za njegovu zaštitu. Stoga bi trebalo uspostaviti jurisdikciju za kaznena djela vezana za euro počinjena izvan državnog područja države članice u slučaju kada se počinitelj nalazi na državnom području te države članice i nije izručen ili kada su krivotvorene novčanice ili kovanice eura vezane za kazneno djelo otkrivene u toj državi članici.

S obzirom na objektivno različite situacije država članica čija je valuta euro, potrebno je da se obveza uspostavljanja takve jurisdikcije primjenjuje samo na te države članice. Za potrebe kaznenog progona kaznenih djela utvrđenih člankom 3. stavkom 1. točkom (a) i člankom 3. stavcima 2. i 3., kada se ona odnose na članak 3. stavak 1. točku (a), kao i u slučaju poticanja, sudioništva te pokušaja počinjenja tih kaznenih djela, uspostavljanje jurisdikcije ne bi trebalo podlijegati uvjetu da ta ponašanja moraju, na mjestu na kojem su počinjena, predstavljati kazneno djelo. Pri izvršavanju takve jurisdikcije države članice trebale bi uzeti u obzir je li se za ta kaznena djela progon provodio u okviru kaznenopravnog sustava zemlje u kojoj su ona počinjena i trebale bi poštovati načelo razmjernosti, posebno u pogledu presuda treće zemlje za iste radnje.

- (24) U slučaju eura, utvrđivanje krivotvorenih novčanica i kovanica eura centralizirani su u nacionalnim centrima za analizu, odnosno u nacionalnim centrima za analizu kovanica koji su određeni ili osnovani u skladu s Uredbom (EZ) br. 1338/2001. Analiza, utvrđivanje i otkrivanje krivotvorenih novčanica i kovanica eura trebali bi također biti mogući za vrijeme sudskih postupaka koji su u tijeku kako bi se ubrzalo otkrivanje izvora proizvodnje krivotvorina u određenoj kaznenoj istrazi ili kaznenom postupku i kako bi se izbjeglo i sprječilo daljnje puštanje u optjecaj takve vrste krivotvorina, uz odgovarajuće poštovanje načela pravičnog i djelotvornog suđenja. To bi pridonijelo učinkovitosti suzbijanja kaznenih djela krivotvorena i istodobno bi povećalo broj prijenosa oduzetih krivotvorina za vrijeme kaznenih postupaka koji su u tijeku, podložno ograničenim iznimkama kada bi se trebalo omogućiti samo pristup krivotvorinama. Općenito, nadležna tijela trebala bi odobriti fizički prijenos krivotvorina u nacionalne centre za analizu i nacionalne centre za analizu kovanica. Pod određenim okolnostima, primjerice kada se dokazni materijal u kaznenim postupcima sastoji od samo nekoliko krivotvorenih novčanica ili kovanica, ili kada bi fizički prijenos za posljedicu imao rizik uništenja dokaza poput otiska prstiju, nadležna bi tijela umjesto toga trebala moći odlučiti da omoguće pristup tim novčanicama i kovanicama.
- (25) Postoji potreba prikupljanja usporedivih podataka o kaznenim djelima utvrđenima ovom Direktivom. Kako bi se stekla cjelovitija slika o problemu krivotvorena na razini Unije te time pridonijelo oblikovanju djelotvornijeg odgovora, države članice trebale bi Komisiji slati relevantne statističke podatke vezane za broj kaznenih djela u području krivotvorenih novčanica i kovanica te broj osoba protiv kojih je kazneni progon pokrenut i koje su osuđene.
- (26) Kako bi se ostvario cilj borbe protiv krivotvorena novčanica i kovanica eura, trebalo bi, u skladu s odgovarajućim postupcima iz Ugovora, nastojati ostvariti sklapanje sporazuma s trećim zemljama, posebno s onim zemljama koje koriste euro kao valutu.
- (27) Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i slijede načela priznata Poveljom o temeljnim pravima Europske unije, ponajprije pravo na slobodu i sigurnost, poštovanje privatnog i obiteljskog života, sloboda izbora zanimanja i pravo na rad, sloboda poduzetništva, pravo na vlasništvo, pravo na djelotvoran pravni lijek i na pravično suđenje, pretpostavka nedužnosti i pravo na obranu, načela zakonitosti i proporcionalnosti kaznenih djela i kazni, kao i pravo na izbjegavanje dvostrukog suđenja ili kažnjavanja zbog istog kaznenog djela. Ovom se Direktivom nastoji osigurati potpuno poštovanje ovih prava i načela i trebalo bi je u skladu time provesti.
- (28) Ovom se Direktivom nastoje izmijeniti i proširiti odredbe Okvirne odluke 2000/383/PUP. Budući da su izmjene koje treba provesti znatne po svom broju i prirodi, tu bi Okvirnu odluku radi postizanja jasnoće trebalo u cijelosti zamijeniti za države članice koje su ovom Direktivom obvezane.
- (29) S obzirom na to da cilj ove Direktive, a to je zaštita eura i drugih valuta od krivotvorena, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog svog opsega i učinaka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mјere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj Uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (30) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola (br. 22) o stajalištu Danske priloženog UEU-u i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije („UFEU”), Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona nije obvezujuća za nju niti se na nju primjenjuje.
- (31) U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde koji se nalazi u prilogu UEU-u i UFEU-u, Irska je obavijestila o svojoj želji da sudjeluje u donošenju i primjeni ove Direktive.
- (32) U skladu s člancima 1., 2. i 4.a stavkom 1. Protokola (br. 21) o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde, koji se nalazi u prilogu UEU-u i UFEU-u, i ne dovodeći u pitanje članak 4. tog Protokola, Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona nije obvezujuća za nju niti se na nju primjenjuje.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Sadržaj

Ovom Direktivom utvrđuju se minimalna pravila o definiranju kaznenih djela i sankcija u području krivotvorena eura i drugih valuta. Njome se također uvode zajedničke odredbe za jačanje borbe protiv tih kaznenih djela i poboljšavanje istrage o njima te osiguravanje bolje suradnje u borbi protiv krivotvorena.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „novac” znači novčanice i kovanice čiji je optjecaj zakonski odobren, uključujući novčanice i kovanice eura čiji je optjecaj zakonski odobren na temelju Uredbe (EZ) br. 974/98;
- (b) „pravna osoba” znači svaki subjekt koji prema mjerodavnom pravu ima pravnu osobnost, uz iznimku država ili javnih tijela pri izvršavanju javnih ovlasti te javnih međunarodnih organizacija.

Članak 3.

Kaznena djela

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sljedeće radnje, ako su počinjene s namjerom, budu kažnjive kao kazneno djelo:

- (a) svaka prijevarna izrada ili izmjena novca, bez obzira na primijenjena sredstva;
- (b) prijevarno puštanje u optjecaj krivotorenog novca;
- (c) uvoz, izvoz, prijevoz, primanje ili pribavljanje krivotorenog novca s ciljem njegova puštanja u optjecaj uz znanje o tome da se radi o krivotvorini;
- (d) neovlaštena izrada, primanje, pribavljanje ili posjedovanje
 - i. uređaja, predmeta, računalnih programa i podataka te svih drugih sredstava posebno prilagođenih krivotvorenu ili izmjeni novca; ili
 - ii. sigurnosnih obilježja kao što su hologrami, vodeni žigovi ili drugi sastavni dijelovi novca koji služe za zaštitu od krivotvorena.

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su radnje iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) kažnjive također u pogledu novčanica ili kovanica koje se proizvode ili koje su se proizvodile korištenjem zakonitih postrojenja ili materijala uz kršenje prava u skladu s kojima ili uvjeta pod kojima nadležna tijela smiju izdavati novčanice ili kovanice.

3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su radnje iz stavaka 1. i 2. kažnjive u pogledu novčanica i kovanica koje još nisu izdane, ali su određene za stavljanje u optjecaj kao zakonsko sredstvo plaćanja.

Članak 4.

Poticanje, sudioništvo i pokušaj

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su poticanje ili sudioništvo u kaznenom djelu iz članka 3. kažnjivi kao kaznena djela.

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da je pokušaj počinjenja kaznenog djela iz članka 3. stavka 1. točaka (a), (b) ili (c), članka 3. stavka 2. ili članka 3. stavka 3. u vezi s radnjama iz članka 3. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) kažnjiv kao kazneno djelo.

Članak 5.**Sankcije za fizičke osobe**

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da radnja iz članaka 3. i 4. bude kažnjiva djelotvornim, razmjernim i odvraćajućim kaznenim sankcijama.
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da kaznena djela iz članka 3. stavka 1. točke (d), kaznena djela iz članka 3. stavka 2. i kaznena djela iz članka 3. stavka 3. u vezi s radnjama iz članka 3. stavka 1. točke (d) budu kažnjiva najtežom sankcijom koja uključuje i mogućnost zatvorske kazne.
3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da kaznena djela iz članka 3. stavka 1. točke (a) i članka 3. stavka 3. u vezi s radnjama iz članka 3. stavka 1. točke (a) budu kažnjiva kaznom zatvora u najduljem trajanju od najmanje osam godina.
4. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da kaznena djela iz članka 3. stavka 1. točaka (b) i (c) i članka 3. stavka 3. u vezi s radnjama iz članka 3. stavka 1. točaka (b) i (c) budu kažnjiva kaznom zatvora u najduljem trajanju od najmanje pet godina.
5. U vezi s kaznenim djelima iz članka 3. stavka 1. točke (b) države članice mogu predviđjeti djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće kaznene sankcije osim onih iz stavka 4. ovog članka, uključujući novčane kazne i kazne zatvora, ako je krivotvoreni novac primljen bez znanja da se radi o krivotorenem novcu, ali je dalje širen uz znanje o tome da je krivotoren.

Članak 6.**Odgovornost pravnih osoba**

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da pravne osobe mogu biti odgovorne za kaznena djela iz članaka 3. i 4. koja u njihovu korist počini bilo koja osoba samostalno ili kao dio tijela te pravne osobe i čiji se rukovodeći položaj u toj pravnoj osobi zasniva na
 - (a) ovlasti za zastupanje pravne osobe;
 - (b) ovlasti za donošenje odluka u ime pravne osobe; ili
 - (c) ovlasti za provođenje kontrole unutar te pravne osobe.
2. Države članice osiguravaju da pravna osoba može biti odgovorna kada je izostanak nadzora ili kontrole od strane osobe iz stavka 1. ovog članka omogućio da njoj podređena osoba u korist te pravne osobe počini kazneno djelo iz članaka 3. i 4.
3. Odgovornost pravne osobe iz stavaka 1. i 2. ovog članka ne isključuje kazneni progon fizičkih osoba koje su uključene kao počinitelji, poticatelji ili sudionici u počinjenju kaznenih djela iz članaka 3. i 4.

Članak 7.**Sankcije za pravne osobe**

- Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se protiv pravne osobe odgovorne na temelju članka 6. mogu izreći djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće sankcije, koje uključuju kaznene ili nekaznene novčane kazne, a mogu uključivati i druge sankcije kao što su
- (a) ukidanje prava na javne naknade ili pomoć;
 - (b) privremena ili stalna zabrana obavljanja trgovачke djelatnosti;
 - (c) stavljanje pod sudske nadzore;
 - (d) sudske naloge za likvidaciju;
 - (e) privremeno ili trajno zatvaranje ustanova koje su korištene za počinjenje kaznenog djela.

Članak 8.

Jurisdikcija

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi uspostavila svoju jurisdikciju nad kaznenim djelima iz članaka 3. i 4., kada

- (a) je djelo potpuno ili djelomično počinjeno na njezinu državnom području; ili
- (b) je počinitelj njezin državljanin.

2. Svaka država članica čija je valuta euro poduzima potrebne mjere kako bi uspostavila svoju jurisdikciju za kaznena djela iz članaka 3. i 4. počinjena izvan njezina državnog područja, barem kad se ona odnose na euro i kada

- (a) se počinitelj nalazi na državnom području te države članice i nije izručen; ili
- (b) su na državnom području te države članice otkrivene krivotvorene novčanice ili kovanice eura povezane s tim kaznenim djelom.

U svrhu kaznenog progona kaznenih djela iz članka 3. stavka 1. točke (a), članka 3. stavaka 2. i 3., kada se ona odnose na članak 3. stavak 1. točku (a), kao i u slučaju poticanja, pomaganja i pokušaja počinjenja tih kaznenih djela, svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da njezina jurisdikcija ne bude podložna uvjetu da ta ponasanja moraju, na mjestu na kojem su počinjena, predstavljati kazneno djelo.

Članak 9.

Istražni alati

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da djelotvorni istražni alati, kao što su oni kojima se koristi u slučajevima organiziranog kriminala ili drugim slučajevima teškog kriminala, budu dostupni osobama, jedinicama ili službama koje su odgovorne za istraživanje ili kazneni progon kaznenih djela iz članaka 3. i 4.

Članak 10.

Obveza slanja krivotvorenih novčanica i kovanica eura na analizu i otkrivanje krivotvorina

Države članice osiguravaju da se tijekom kaznenih postupaka bez odgode dopusti provjera novčanica i kovanica eura za koje se sumnja da su krivotvorene, a koju provode nacionalni centar za analizu i nacionalni centar za analizu kovanica radi analize, utvrđivanja i otkrivanja dalnjih krivotvorina. Nadležna tijela bez odgode, a najkasnije čim je donesena konačna odluka o kaznenim postupcima, šalju neophodne uzorke.

Članak 11.

Statistika

Države članice najmanje svake dvije godine šalju Komisiji podatke o broju kaznenih djela koja su utvrđena u člancima 3. i 4. te o broju osoba protiv kojih je poduzet kazneni progon i koje su osuđene za kaznena djela koja su utvrđena u člancima 3. i 4.

Članak 12.

Izvješćivanje od strane Komisije i preispitivanje

Komisija podnosi izvješće o primjeni ove Direktive Europskom parlamentu i Vijeću do 23. svibnja 2019. U izvješću se procjenjuje u kojoj su mjeri države članice poduzele potrebne mjere za uskladivanje s ovom Direktivom. Izvješće je, ako je to potrebno, popraćeno zakonodavnim prijedlogom.

Članak 13.**Zamjena Okvirne odluke 2000/383/PUP**

Okvirna odluka 2000/383/PUP zamjenjuje se u odnosu na države članice koje su ovom Direktivom obvezane, ne dovođeći u pitanje obveze tih država članica u vezi s rokom za prenošenje Okvirne odluke 2000/383/PUP u nacionalno pravo.

Za države članice koje su obvezane ovom Direktivom, upućivanja na Okvirnu odluku 2000/383/PUP tumače se kao upućivanja na ovu Direktivu.

Članak 14.**Prenošenje**

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 23. svibnja 2016. One odmah o tome obavješćuju Komisiju.

Kad države članice donose ove mjere, te mjere sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se prilikom njihove službene objave na nju upućuje. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donose u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 15.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 16.**Primatelji**

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. svibnja 2014.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
D. KOURKOULAS